

Rökfritt sjukhusområde

Revideringar i denna version

Tydliggörande att rutinen omfattar rökning med e-cigarett och stöd för nikotinavvänjning.

Syfte

SU är ett hälsofrämjande sjukhus och ska främja hälsa och välbefinnande. Det sker bland annat genom att erbjuda alla en rökfri miljö. Ingen patient, medarbetare, närstående eller besökare som vistas på sjukhusets område ska ofrivilligt behöva exponeras för rök, ånga eller aerosol från tobaks- och nikotinprodukter. Patienter och medarbetare erbjuds hjälp att sluta röka.

Ett totalt rökförbud gäller för alla som vistas inom- och utomhus på sjukhusets område. Rökning/vejpning med e-cigarett omfattas av rutinen. Rökning är endast tillåten utanför sjukhusområdet.

Rutinen omfattar

- Rökfria miljöer för alla Sahlgrenska Universitetssjukhusets verksamheter, inom- och utomhus. Med miljöer utomhus avses område i anslutning till sjukhusets lokaler. Gäller oavsett om det i lokalen bedrivs patientnära arbete eller stödverksamhet/administrativ verksamhet.
- Rökfri arbetstid gäller för sjukhusets medarbetare och studerande. Det innebär att rökning endast är tillåten utanför arbetstid och i civila kläder som inte används i patientkontakt. Arbetstid är tiden som en medarbetare står till arbetsgivarens förfogande för att utföra arbetsuppgifter. Pauser och måltidsuppehåll är arbetstid. Rast är inte arbetstid.

Som en del av att vara ett hälsofrämjande sjukhus rekommenderar Sahlgrenska Universitetssjukhuset nikotinfria patientmöten.

Bakgrund

Tobaksrökning är idag enligt WHO, en av de största enskilda orsakerna till allvarlig sjukdom, lidande och förtida död i västvärlden. Rökning kan även leda till försämrad effekt av sjukvårdande behandling och försvåra eller omöjliggöra ett tillfrisknande.

Även passiv rökning utgör en hälsorisk, vilket föranlett en skärpning av tobakslagen. Från och med den 1 juli 2019 gäller den nya tobakslagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter, som bland annat innehåller bestämmelser om fler rökfria miljöer. I lagen framgår arbetsgivarens ansvar för att en arbetstagare inte mot sin vilja utsätts för tobaksrök eller utsläpp från liknande produkter.

OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

Lagstadgade rökfria miljöer bidrar till att den sociala acceptansen för rökning i samhället minskar och därmed stärker man unga i att inte börja röka. Hälso- och sjukvården är med sin trovärdighet en viktig aktör att visa detta med tydlighet.

I regiongemensamma riktlinjer framgår att personal, brukare och besökare har ansvar för att inte utsätta någon annan för påträngande lukt till följd av tobaksrök till exempel röklukt från kläder och hud.

Västra Götalandsregionens medlemskap i det nationella nätverket Hälsofrämjande hälso- och sjukvård (HFS) och därmed i det internationella nätverket Health Promoting Hospitals and health services (HPH) och Global network for tobacco free health care services (GNTH) förutsätter ett aktivt tobakspreventivt arbete.

Tobaksodlingens negativa miljöpåverkan och dåliga arbetsförhållande är välkända, barnarbete är vanligt förekommande inom tobaksindustrin. Detta framgår bland annat i Tobakskonventionen som Sverige är ansluten till.

Arbetsbeskrivning

Hjälp att sluta röka

Patienter och medarbetare ska rutinmässigt erbjudas rökavvänjning. För patienter följ Rutin – riskbedömning tobaksbruk för att erbjuda adekvat tobaks- och nikotinavvänjning. Inneliggande patienter som är i behov av nikotinläkemedel ska erbjudas detta under hela vårdtiden samt vid längre sjukvårdsbesök.

Sjukhuset har en tobaks- och nikotinpreventiv mottagning dit verksamheterna kan remittera patienter med särskilda behov för att bli tobaks- eller nikotinfria. Verksamheterna kan också vända sig dit för råd och stöd.

Som medarbetare kan du få stöd via företagshälsovården. Kontakten sker via chef.

Medarbetare ska

- Informera patienter och besökande om Rökfritt sjukhusområde
- Erbjuder och motivera patienter om möjligheten att få hjälp med tobaks- och nikotinavvänjning

Chefer ska

- Göra rutinen känd för medarbetarna
- Vid nyrekrytering av medarbetare informera om rutinen
- Vid utvecklingssamtalet under rubriken "hur upplever du din arbetssituation" kan chef erbjuda fördjupat samtal om tobaks- och nikotinvanor utifrån rutinen rökfritt sjukhus eller gällande att förbättra eller behålla hälsa Samtalet dokumenteras i hälsoSAM.
- Skapa förutsättningar för medarbetare att kunna få rökavvänjningshjälp via företagshälsovården

Genomförande

Alla medarbetare ska vara rökfria när de är i tjänst. Vid händelse av att en anställd bryter mot rutinen rekommenderas du som chef att ha ett samtal med medarbetaren. Samtalet dokumenteras och medarbetaren erbjuds rökavvänjning. Om medarbetaren inte hör sammar, kontakta HR-avdelningen och i samråd med dem vidta åtgärder.

Ansvar

Gäller för alla medarbetare på Sahlgrenska Universitetssjukhuset. Ansvar för spridning och implementering har samtliga chefer på sjukhuset. I särskilda fall, om undantag från rutinen behöver göras, ansvarar respektive verksamhetschef för att fastställa undantaget i samråd med chefläkare och

OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

processledare för hälsofrämjande sjukhus. Chefläkaren ansvarar för att rutinen finns och följer gällande författningar/lagar.

Uppföljning, utvärdering och revision

Processledare för hälsofrämjande sjukhus, Kansli och hållbarhet ansvarar för uppföljning, utvärdering och revision av innehållet i rutinen.

Medvetet avsteg från rutinen för patient dokumenteras i Melior. Övriga orsaker till avsteg från rutinen rapporteras i MedControlPRO.

Relaterad information

[Nationella riktlinjer om ohälsosamma levnadsvanor - Socialstyrelsen](#)

[Lag \(2018:2088\) om tobak och liknande produkter](#)

[Rutin rökfria miljöer och rökfri arbetsplats \(vgregion.se\)](#)

[SU-rutin: Tobaksbruk - Riskbedömning och åtgärd](#)

[SU-rutin: Rökfri och alkoholfri inför och efter operation](#)

Rökfritt sjukhusområde - Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Dokumentation

Styrande dokument arkiveras i Barium. Redovisande dokument ska hanteras enligt sjukhusets gällande rutiner för arkivering av allmänna handlingar.

Arbetsgrupp

Birgitta Larsson, HR-strateg, HR-strategisk avdelning, Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Anna Polensky, Sjuksköterska, Tobaks- och nikotinpreventiv mottagning, Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Helene Karatas, Sjuksköterska, Tobaks- och nikotinpreventiv mottagning, Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Innehållsansvar: Helen Sundberg, (helsu3), Strateg

Godkänd av: Helena Gustafsson, (helgu14), Chefläkare

Dokument-ID: SU9771-677637494-341

Version: 13.0

Giltig från: 2026-05-05

Giltig till: 2028-05-05